

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în Educație Artistică
„Ștefan Neaga”,

Dr. Perju Gheorghe

"11" octombrie 2017

Curriculum la disciplina

F.05.O.015 Compoziția muzicală I

Specialitatea
21560 Muzicologie

Calificarea
265237 Muzicolog (studii medii)

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Vlad Burlea, profesor, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”;

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Gheorghe Perju

" 11 " Octombrie 2017

Recenzenți:

Ivancenco Valentina, profesor, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”;

Pîslari Snejana, profesor, grad didactic I, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV. Administrarea modulului.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	6
VIII. Lucrările practice recomandate.....	7
IX. Sugestii metodologice.....	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	11

I.Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculumul disciplinar *Compoziția muzicală I* este un act normativ pentru pregătirea specialiștilor în domeniul de educație *Artă*, specialitatea *Muzicologie* în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar.

Curriculumul actual este unitar din punct de vedere al competențelor generale, atitudinilor urmărite și al principiului de organizare a conținuturilor. În acest context, Curriculumul la unitatea de curs *Compoziția I* constituie un suport metodologic pentru studierea inițială a disciplinei și formulează competențele specifice și unitățile de învățare pentru semestrul I de studiu.

Obiectul de studiu. Curriculum al acestei discipline este o verigă importantă în procesul de formare a unui muzician de o cultură muzicală vastă, bine pregătit pentru activitatea de sine stătătoare în calitate de muzicolog, interpret, precum și ca autor de muzică, aranjor. În cadrul cursului este urmărită și evoluția artei muzicale universale în contextul disciplinei.

Scopul studierii acestui modul este de a dezvolta la elevi abilități de a compune lucrări muzicale în genul instrumental, vocal-instrumental cameral, - miniaturi, duete, trio, mici ansambluri instrumentale, cântece pentru copii, romanțe, a le nota, și a le denumi. În cadrul acestui modul elevii capătă abilități de notare a lucrărilor compuse cu ajutorul programelor de calculator (Finale sau Sibelius), de analiză a diverselor creații muzicale după partitură și auditiv, să determine perioada istorică, genul, particularitățile constructive și dramaturgice ale creațiilor muzicale de o înaltă ținută artistică.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul dat este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- elevilor ce studiază specialitatea în cauză;
- autorilor de manuale și ghiduri metodice
- membrilor comisiilor de identificare și evaluare a rezultatelor învățării.
-

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina *Compoziția I* contribuie la formarea elevului ca viitor profesionist al artei sunetelor. Scopul studierii disciplinei este obținerea cunoștințelor temeinice teoretice și abilităților practice în domeniul compoziției (nivel începător) de a aprecia evoluția istorică, rolul compoziției în realizarea ideilor muzicale de o înaltă ținută artistică, ceea ce contribuie la formarea și consolidarea competențelor profesionale ce vor permite absolvenților atât însușirea pe piața muncii, cât și continuarea studiilor prin programele de licență, masterat și doctorat.

Abilitățile practice și teoretice ale disciplinei sunt necesare pentru educarea muzicologului de o calificare superioară, capabil să activeze cu succes în domeniul ales, care se realizează prin dezvoltarea aptitudinilor sale creatoare, familiarizarea sa cu bazele activității componistice, formarea unor deprinderi de exprimare a gândului muzical într-o formă artistică bine încheată, totodată este și o condiție obligatorie pentru muzicianul creator, căruia i se descoperă legile esențiale ale discursului muzical. În același timp, studiul compoziției oferă posibilitatea de a completa, unifica și redimensiona cunoștințele dobândite anterior la alte discipline muzicale precum solfegiu, teoria și istoria muzicii, armonia și altele.

Pentru studierea acestei discipline este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități decurs:

F.01.O.001 Literatura muzicii universal I; F.02.O.002 Literatura muzicii universal II

F.03.O.003 Literatura muzicii universal III; F.04.O.004 Literatura muzicii universal IV

F.05.O.005 Literatura muzicii universal V; F.06.O.006 Literatura muzicii universal VI

S.01.O.001 Solfegiu gr.I; S.02.O.002 Solfegiu gr.II

S.03.O.003 Solfegiu gr.III; S.04.O.004 Solfegiu gr.IV

S.03.O.003 Armonia gr.I; S.04.O.004 Armonia gr.II

III. Competențele profesionale specifice modului

- CS1. Competențe teoretice și practice în aplicarea terminologiei muzicale specifice și a contextului istoric de evoluție a artei muzicale în compunerea și notarea creației muzicale, în realizarea unei adnotații sau a unui studiu în limba română
- CS2. Competențe teoretice și practice în compunerea unor miniaturi instrumentale sau vocale.
- CS3. Competențe teoretice și practice în relevarea conținutului imagistic a lucrărilor muzicale și pătrunderea în particularitățile de formă a acestora.
- CS4. Competențe teoretice și practice de analiză și sinteză a compozițiilor muzicale.
- CS5. Competențe teoretice și practice în determinarea formelor muzicale și a compozițiilor tipice în stilul omofon armonic și a percepției auditive a construcțiilor muzicale.
- CS6. Competențe teoretice și practice în denumirea și notarea creațiilor muzicale compuse
- CS7. Competențe teoretice și practice de stilizarea programelor de notare a muzicii la calculator (Finale sau Sibelius)

IV. Administrarea disciplinei

Nr. Semestru lui	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Ore total	Contact direct		Nr. de ore săptămânale		
		Prelegeri	Studiu individual			
V	30	15	15	1	Examen	1

V. Unități de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Introducere în compoziție. Latura artistică a creației muzicale	

2. Formele simple, muzica instrumentală la două voci	
UC2. Formele simple, muzica instrumentală la două voci, crearea liniilor melodice, armonizarea melodiei, tipurile de factură și diversificarea ei.	2.1.Perioadă închisă, perioadă deschisă 2.2.Linie melodică expozitivă, linie melodică dezvoltantă, linie melodică interogativă. 2.3.Tipurile de armonizare a melodiei 2.4.Tipurile de factură-melodico acordică, acordică, polifonică eterofonică
3.Specificul muzicii vocale	
UC3. Specificul muzicii vocale, genul de cântec, lied, tipurile de ansambluri vocale în muzica academică	3.1. Privire generală asupra muzicii vocale 3.2.Rolul textului literar în edificarea formei și a dramaturgiei muzicale 3.3.Genul de cântec și genul de lied. 3.4.Ansambluri vocale omogene feminine și bărbătești. Ansambluri vocale mixte
UC1. Introducere în compoziție. Elementele de bază ale unei creații muzicale. Morfologia construcțiilor muzicale simple.	1.1.Obiectul de studii al compoziției, 1.2.Linia melodică, ritmul. 1.3. Linia melodică-motivul, fraza, propoziția, perioada. 1.4.Metodele de modificare ale motivului, frazei, propoziției, perioadei. 1.5.Particularitățile lucrului asupra structurii ritmice în lucrările muzicale.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. Crt.	Unități de învățare	Număr de ore		
		Total	Contact direct	Studiu individual
1.	Întroducere în compoziție. Latura artistică a creației muzicale	10	5	5
2.	Formele simple, muzica instrumentală la două voci	10	5	5
3.	Specificul muzicii vocale	10	5	5

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Introducere în compoziție. Latura artistică a creației muzicale			
Obiectul de studii al compoziției, Linia melodică, ritmul. Linia melodică-motivul, fraza, propoziția, perioada.	Prezentare Lucrare practică Lucrare practică	Comunicare de demonstrare demonstrare	Săptămâna 1 Săptămâna 2Săptămâna 3

Metodele de modificare ale motivului, frazei, propoziției, perioadei. Particularitățile lucrului asupra structurii ritmice în lucrările muzicale.	Lucrare practică Lucrare practică	demonstrare	Săptămâna 4 Săptămâna 5
2. Formele simple, muzica instrumentală la două voci			
Perioadă închisă, perioadă deschisă Linie melodică expozitivă, linie melodică dezvoltantă, linie melodică interogativă. Tipurile de armonizare a melodiei Tipurile de factură-melodico acordică, acordică, polifonică eterofonicătripentapartite	Lucrare practică Lucrare practică Lucrare practică Lucrare practică Lucrare practică	demonstrare demonstrare demonstrare demonstrare demonstrare	Săptămâna 6 Săptămâna 7 Săptămâna 8 Săptămâna 9 Săptămâna 10
3. Specificul muzicii vocale			
Privire generală asupra muzicii vocale Rolul textului literar în edificarea formei și a dramaturgiei muzicale Genul de cântec și genul de lied. Ansambluri vocale omogene feminine și bărbătești. Ansambluri vocale mixte	Prezentare Prezentare Lucrare practică Lucrare practică Prezentare	comunicare comunicare demonstrare demonstrare comunicare	Săptămâna 11 Săptămâna 12 Săptămâna 13 Săptămâna 14 Săptămâna 15

VIII. Lucrări practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor
1.	Întroducere în compoziție. Latura artistică a creației muzicale	Compunerea diferitor tipuri de: linie melodică, elemente de diversificare și variație a ritmului, de variație și modelare a motivului, frazei, propoziției, perioadei.
2.	Formele simple, muzica instrumentală la două voci	Compunerea diferitor tipuri de: perioade, de armonizare (tonală/atonală), de factură (melodico-armonică, acordică, polifonică, eterofonică)
3.	Specificul muzicii vocale	Compunerea unui cântec pentru copii pe textul dat. Compunerea unui lied pe textul dat. De enunțat principiile de organizare a facturii corale.

IX.Sugestii metodologice

Curriculumul disciplinar *Compoziția Iare* drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale musical-artistice la elevii din învățământul profesional tehnic postsecundar.

Elementul de bază al Curriculumului sânt competențele ce trebuie formate și dezvoltate în procesul de formare profesională. Acestea vor fi formate prin organizarea eficientă a procesului de instruire. Pentru aceasta sunt necesare respectarea unor principii de formare a competențelor ca un sistem nou de raportare, bine conturat și modern, ce poate reprezenta un sistem de reflecție pentru didactica disciplinelor de specialitate și didactica formării competențelor:

- Principiul învățării prin acțiune. Acest principiu analizează relațiile dintre elementele procesului educațional: raportul dintre calitate și timp, motivația, învățarea reflexivă și altele, promovând în mod constructiv ideea că învățarea prin acțiune reprezintă o sursă semnificativă de creștere a eficienței procesului de instruire. Audierea, analiza creațiilor muzicale cu partitura, ocupă un loc central în demersul educațional.
- Principiul construcției componentiale și ierarhice a structurilor intelectuale, principiul evolutiv - de la elementar, la complex;
- învățarea observațională;
- învățarea de concepte cu terminologia specifică aferentă;
- învățarea definițiilor, principiilor;
- învățarea unor strategii;
- învățarea creativă prin procesul de descoperire.

Un rol important în asimilarea de către elevi a cunoștințelor îl au condițiile de desfășurare a procesului didactic:

1. Organizarea eficientă a activităților contribuie substanțial la formarea competențelor și este asigurată de:
  - buna colaborare dintre elevi și profesor;
  - nivelul de implicare a părților procesului didactic.
2. Selectarea metodelor de instruire:
  - metodele moderne ce antrenează elevii în activități de investigație, cercetare a fenomenelor studiate;
  - utilizarea metodelor interactive în procesul didactică;
  - utilizarea metodelor ce sporesc motivația pentru a învăța disciplina dată;

La fel de importante sunt stimularea și modelarea oferind posibilitatea de ghidare a activității elevului în baza unor situații practice.

Cu referire la disciplina Compoziție I, vom insista pe înțelegerea structurilor de bază, celor mai simple, a noțiunilor elementare, a modului de compunere și de notare a creației muzicale. Vom utiliza criteriul de bază enunțat anterior - "de la simplu la complex". Studiarea Compoziției I trebuie abordată prin prisma contactului nemijlocit cu creația muzicală de valoare (interpretare- audiere- analiză). Fiecare definiție, fiecare temă trebuie exemplificată prin partituri corespunzătoare dar și ilustrare sonoră și comentariile necesare. Varietatea tematică a creațiilor analizate oferă elevilor posibilitatea de a diversifica trăsăturile stilistice proprii, dezvoltându-și o perspectivă de individualitate de creație.

Fondul de cultură muzicală și modalitățile de lucru specifice constituie elemente care dezvoltă interesul elevilor față de această disciplină, condiție fundamentală pentru dezvoltarea creativității. Totodată, se asigură dezvoltarea unei personalități artistice armonioase, care îmbină un puternic simț al propriei identități cu respectul pentru valoarea artistică în contextul diversității.

X.Sugestii de evaluare

Ațiunea de evaluare în procesul de studiu se va axa atât pe aprecierea, măsurarea, notarea cunoștințelor, capacităților și aptitudinilor, cât și pe evoluția experienței muzical-analitice și a gradului de formare a competențelor muzicale a elevilor în raport cu programul muzical – didactic însoțit în fiecare semestru, an de studiu și la finele studiilor (examenul de absolvire).

Se vor utiliza următoarele tipuri de evaluare:

- a) Inițială, pentru a afla nivelul de competențe al elevilor în vederea elaborării unei strategii didactice corecte;
- b) Formativă, pentru a determina realizarea obiectivelor operaționale;
- c) Sumativă, la finalul modului pentru a determina cunoștințele și competențele profesionale dobândite pe parcursul studiului;

Produsele pentru evaluarea competențelor profesionale și criteriile pentru evaluarea sumativă a competențelor specifice sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	<i>Exercițiu rezolvat</i>	Înțelegerea enunțului exercițiului
		Corectitudinea formulării ipotezelor
		Corectitudinea strategiei rezolutive
		Corectitudinea formulării rezultatelor
		Modul de prezentare a rezultatelor
		Modul de interpretare a rezultatelor

2.	Problemă rezolvată	Înțelegerea problemei
		Formularea și testarea ipotezelor
		Stabilirea strategiei rezolutive
		Prezentarea și interpretarea rezultatelor
3.	Proiect elaborat	Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă
		Completitudinea proiectului – conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile teoretice și practice
		Elaborarea și structura proiectului, acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor
		Calitatea materialului folosit, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora
		Creativitatea, gradul de noutate pe care îl aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei
4.	Referat	Coresponderea referatului temei
		Profundimea și completitudinea dezvoltării temei
		Adecvarea la conținutul surselor primare
		Coerența și logica expunerii
		Utilizarea dovezilor din sursele consultate
		Gradul de originalitate și noutate
		Modul de structurare a lucrării
		Justificarea ipotezei legate de tema referatului
5.	Rezumat oral	Expunerea tematică a lucrării în cauză
		Expunerea orală este concisă și structurată logic
		Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză
6.	Rezumat scris	Expunerea tematică a lucrării în cauză
		Textul rezumatului este concis și structurat logic
		Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză
		Coerența: rezumatul are un sens evident
		Evoluția logicii: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente
		Angajamentul autorului, atitudinea critică, corect evaluată și transpusă
		Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate
		Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor
		Text formatat citeț, lizibil, plasarea clară în pagină
7.	Studiu de caz	Corectitudinea interpretării studiului de caz propus

		Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora, rezolvarea adecvată a cazului analizat
		Corectitudinea lingvistică a formulărilor
		Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză
		Rezolvarea corectă a problemei asociate studiului analizat de caz
		Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate
		Noutatea și valoarea științifică a informației, originalitatea studiului, a formulării și a realizării
		Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului
		Personalizarea (să nu fie lucruri copiate), aprecierea critică a elevului
8.	Item electronic rezolvat	Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare
		Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare
		Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere duală)
		Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă)
		Localizarea corectă a elementelor grafice (în cazul itemilor cu zone grafice active)

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Calculator de birou, proiector, sistemă de reproducere acustică, acces la bibliotecile și audiotecile virtuale de pe internet, pian, tablă.
Pentru activitatea practică	Calculator de birou, proiector, sistemă de reproducere acustică, acces la bibliotecile și audiotecile virtuale de pe internet, partituri ale creațiilor studiate, pian.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată
BERGER, W.G. <i>Dimensiuni modale</i> . București: Editura muzicală, 1979.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
BERGONZI, J. <i>Melodic structures</i> . New-York, 2001.	Biblioteca Centrală
ГНЕСИН, М. <i>Начальный курс практической композиции</i> . М.: Музгиз,	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"

1962	
КОГОУТЕК, Ц. <i>Техника композиции в музыке XX века</i> . М.: Советский композитор, 1987	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
МЕССНЕР, Е. <i>Основы композиции</i> . М.: Советский композитор, 1968	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
СКРЕБКОВ, С. <i>О композиторской технике</i> . Заметки педагога. М.: Советская музыка, 1952, № 10	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
ТИХОМИРОВ, Г. <i>Элементы композиторской техники</i> . М.: Советский композитор, 1987	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
<i>Dicționar de termeni muzicali</i> , Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
ХОЛОПОВА, В. <i>Вопросы ритма в музыке XX века</i> . М.: Музыка, 1987.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
Niculescu, Șt, <i>Reflecții despre muzică</i> , Editura Muzicală, București, 1980.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
Sandu-Dediu, V. <i>Ludwig van Beethoven</i> , Editura Muzicală, București, 2000	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
BĂRBUCEANU, V. <i>Dicționar de instrumente muzicale</i> . – București: Editura muzicală, 1992	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
BUICAN, G. <i>Elemente de acustică muzicală</i> . – București: Editura muzicală, 1958.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
DEMIEN, W. <i>Teoria instrumentelor</i> . – București: Editura muzicală, 1968.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
GÂSCĂ, N. <i>Tratat de teoria instrumentelor</i> . Acustica muzicală. Instrumente de suflat. – București: Editura muzicală, 1988.	Biblioteca CEEA "Șt. Neaga"
http://www.music-city.org/ http://www.imslp.org http://muzicaclasica.weebly.com/clasicismul-muzical.html http://www.spiruharet.ro/facultati/muzica/biblioteca/a7a08bfedee05dd0d49485aed4e83b27.pdf https://no14plusminus.ro/2010/12/10/genurile-muzicale-dramatice-epoci-stiluri-scoli/ https://www.scribd.com/doc/176059456/Preclasicismul	